

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVENEC 2009

Časopis Autorů Jičína

ŽHÁRKA

do roka a do dne, řekla
já ji neslyšela
škoda

nemusela bych teď plýtvat sírou
na ohňostroj marnosti

co asi Nera trápilo
když zapálil Řím?

už doutná
můj nejnovější ponte vecchio

Hana RUNČÍKOVÁ

34

Vážený čtenáři,

k dovoleným patří lenošení, oddychování a napínavá detektivka. Díky našemu dnešnímu hostu, Veronice Müllerové, vám předkládám ukázky z jejích dvou knížek, které vydala v edici Soukromé vraždy (vydala jich doposud pět). A jak se mi svěřila, chystá i další pokračování, takže se máme na co těšit. Příznivci zástupu těch slavných detektivů můžou spolu s Veronikou a Davidem odkrývat všechna zákoutí zločinu, než je pachatel dopaden. Všem zájemcům vřele doporučuji.

A protože jsem i já v mládí spáchal nějakou tu povídku s detektivní zápletkou (asi kolem roku 1989), tak jsem se připomenul (viz Slamák s červenou stužkou).

Snad nebude vadit, že třetí účastník dnešního čajového dýchánku, Hana Runčíková, přibalila svoje básně z trochu jiného soudku.

Přeji příjemné mrazení při odhalování zločinu, klidnou dovolenou a DOBRÉ POČTENÍ!

Váš Václav Franc

OBSAH ČÍSLA:

Veronika MÜLLEROVÁ
– Soukromé vraždy (4 - 9)

Václav FRANC
- Soukromé vraždy očima
Václava France (3)
- Slamák s červenou stužkou
(11-12)

Hana RUNČÍKOVÁ
- Nové básně (9-10)

HOST ČAJE:

Veronika MÜLLEROVÁ (vlastním jménem Věra MARTÍNKOVÁ) - začala psát své postmoderní detektivní romány s názvem „Soukromé vraždy“ na prahu třetího tisíciletí. První vyšel roku 2003. Všemi, dnes už pěti, knihami nás provází Veronika, většinou se svým partnerem Davidem – a snaží se odhalit nitky, které vedou k rozuzlení zločinů.

Následující ukázky byly převzaty ze dvou posledních románů. Obě jsou vybrány z expozice detektivních příběhů, aby nenarušily čtenářský zážitek těm, kteří si chtějí přečíst celou knihu.

Nakladatelství ALFA-OMEGA

Zájemci si knihy celé řady mohou objednat na adresách nakladatelství ALFA-OMEGA (poštovní: Horní 203, 251 70, k rukám V. Martinkové, tel. 603 576 291, mailem alfa-omega@volny.cz. Více na www.alfa-omega-cz.com Nakladatelství přispívá na poštovné a balné.

ČAJ pro chvíle pohody

č.34 , červenec 2009, ročník VIII

Vydáno 5. července 2009 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Grafická úprava titulní strany Jozev dŘevník Borovský

Interní tiskovina LiSu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

SOUKROMÉ VRAŽDY OČIMA VÁCLAVA FRANCE

Veronika MÜLLEROVÁ : Nakladatelství Alfa – Omega Dobřejšovice (2003 – 2008)

Soukromé vraždy I - Báječná dovolená
Soukromé vraždy 2 – Ve znamení Orionu
Soukromé vraždy 3 – Smrt na Kanárských ostrovech
Soukromé vraždy 4 – Kdo pozdě chodí aneb Případ Daniel
Soukromé vraždy 5 – Pařížský případ aneb Zločin za skleněnou stěnou

Přiznám se, že nepatřím mezi náruživé čtenáře detektivek, ale občas si dobrou detektivku přečtu, a tak, když se mě dostala do ruky první knížka Veroniky Müllerové ze souboru Soukromé vraždy, byl jsem autorkou osloven a nedalo mi to, abych si nepřečetl její další pokračování.

Myslím si, že každý člověk má rád pohádky a detektivky jsou vlastně takové pohádky pro dospělé, kde dobro nakonec zvítězí nad zlem. A jak autorka píše v prvním díle: „ ...snad proto, že ve skutečném světě je dnes tolik zloby, zla, nesnášenlivosti, zrady, podvodů, zločinů i zbytečných válečných střetů a že v něm láska, dobro a spravedlnost často dostává na frak,“ o to víc si cením, že autorka dokáže zlo objevovat, i když se skrývá, bere na sebe nejrůznější podobu a občas uniká světské spravedlnosti, ale v knížkách Veroniky Müllerové, bývá po zásluze morálně potrestáno.

A jaká by to byla detektivka, kdyby chyběla ta správná „vyšetřovací parta“, kterou tentokrát tvoří sama autorka Veronika se svým dlouholetým přítelem a životním partnerem Davidem.

Práce mají vždycky dost, třeba i na dovolené v malém španělském letovisku či cestou zpátky, kde se výprava zastaví v Monaku, aby tam došlo k vraždě vedoucího zájezdu, který má vzhledem ke svému způsobu života podezřele mnoho nepřátel. K moři, na Kanárské ostrovy se dvojice detektivů vrací i ve třetím pokračování, kdy tentokrát dojde k úmrtí pana Zbyňka, přítele Veroničiny kamarádky Noemi, kterou čtenář mohl poznat v druhém pokračování. A opět autorka systematicky a trpělivě odvíjí nit pátrání, aby nakonec byla nepravda odhalena.

Mně osobně se zdá nejzdařilejší čtvrtá kniha Veroniky Müllerové, kde autorka s odstupem let řeší případ záhadných vražd v širší rodině. Myslím si, že právě tento příběh je současný, každý čtenář by se měl zamyslet na svém vztahem ke svým nejbližším, kterým může třeba jen pouhou nevšimavostí způsobovat bolest.

Veronika Müllerová chystá i další pokračování detektivních příběhů. Těším se na pátrání paní Veroniky a jejího přítele Davida, třeba proto, že děj příběhu se bude odehrávat zase na atraktivním místě, bude poutavě napsán, aby čtenář do posledních chvil netušil, kdo vlastně je pachatel a především dvojice detektivů – neprofesionálů je dvojicí lidí z masa a kostí, tedy žádných zázračných osobností, kteří jako jasnovidci řeší případy v klidu své pracovny. A nakonec jako v každé dobré detektivce pro dospělé – zlo bude potrestáno, ať už fyzicky či morálně.

Paní Veroniko, přeji Vám hodně úspěšně vyřešených případů a stejně tolik zajímavých knížek pro nás nenasytné čtenáře.

Za vděčné čtenáře

Václav Franc

SOUKROMÉ VRAŽDY VERONIKY MÜLLEROVÉ

PAŘÍŽSKÝ PŘÍPAD aneb ZLOČIN ZA SKLENĚNOU STĚNOU

Kniha Pařížský případ aneb Zločin za skleněnou stěnou, pátá ze Soukromých vražd (2008), se téměř celá odehrává v Paříži, ve městě, které Veronika a její partner milují a stále znovu a znovu poznávají jeho památky i nová zákoutí. Bohužel tentokrát je jejich pobyt v Paříži zkalený pátráním po původci dvou násilných smrtí.

* * *

...

Zuzka pozvala své návštěvníky dál, ale v jejích očích viděla Veronika napětí i otázky.

„To je náš exotický spolubydlící Kešuk,“ představila strom, „pochází až z Indie,“ doplnila, když si povšimla, že se oči její návštěvy stále stáčí právě k němu. „Promiňte, jsem doma sama – Hynek musel na chvíli odejít... Měl tady v Českém kulturním centru výstavu obrazů... Dnes musí zabalit a odvézt aspoň část – tak se tam vypravil hned ráno... Ale proč jste za námi vlastně přišli?“ zeptala se dřív, než hostům nabídla sezení. „S Evou včera mluvil Hynek – a ani se jí nezeptal, o co se jedná...“ doplnila se zvědavostí v hlase. „Bylo mu pak trapný volat ještě jednou... zpátky... Věděl jenom, že se to má týkat toho novináře Kamila Mrázka a jeho ženy, kteří tady u nás byli minulý týden... Má už hotový článek o Hynkovi?... Ale posadte se,“ konečně si vzpomněla, když si povšimla, že se Veronika a David příliš nepohnuli ode dveří a že tam trochu přešlapují na místě. „To jsem ale hostitelka!“

Slova se ujala Veronika: „Slečno Zuzanko, bohužel jsme posly špatných zpráv...“

„Tak to bude Hynek zklamaný, vkládal do toho článku velké naděje...“ skočila jí do řeči Zuzka, která si Veroničin opatrný úvod vyložila po svém. „A já nakonec taky...“ zašeptla spíš jen pro sebe.

„Ne, ne – dnes tady nejsme kvůli tomu článku... vy mi nerozumíte... je to mnohem, mnohem horší, než kdyby se Kamil Mrázek rozhodl nenapsat článek o vašem příteli...“ zaváhala Veronika, ale potom se rozhodla; udělá nejlíp, když nebude dlouho chodit kolem horké kaše. Rozhodla se pro rychlý řez.

„Kamil Mrázek a Alena, jeho žena, jsou mrtví. Našli je v loftu u Krizů už v sobotu ráno... Zřejmě zavraždění,“ doplnila rychle. Konečně se teď dostal ke slovu – nebo spíše k činu – David. Vyskočil hbitě z kanape, kam se před chvílí pohodlně usadil – právě včas, aby zachytil Zuzku, dřív než stačila upustit mísu s jablky, kterou se chystala nabídnout hostům. Tahle zpráva ji zasáhla nezvykle prudce, až se zapotácela.

„Promiňte,“ omlouvala se Zuzka už podruhé, „nikdy jsem nebyla tak blízko vraždě... Udělalo se mi trochu slabo... Ale už to bude dobré,“ tvrdila statečně. „Žádnému z mých blízkých nebo známých se to ještě nestalo...“ mumlala omluvně, když se její mysl znovu vrátila k té hrozné skutečnosti. A tak musela na chvíli převzít hostitelskou roli Veronika – a nalila Zuzce sklenici citronády, kterou dívka už stačila vyndat z ledničky.

„Už je to opravdu lepší,“ prohlásila rozhodně Zuzka, když se zhluboka napila a otřela si z čela kapičky potu, drobné jako krupičky. Zhluboka se nadýchla: „Tak asi ode mě budete chtít vyprávět o tom, jak ta schůzka před týdnem proběhla,“ pochopila a mezitím podala na stůl ten džbán s citronádou a skleničky. Potom se posadila naproti Veronice a Davidovi na barevně pocákanou židli, která už určitě hodně pamatovala, a ruce svěřila do klína. Jako by tím dávala hostům na vědomí, že je připravena povídat i vzpomínat.

„Hynek by měl přijít asi za hodinku,“ podotkla jako mimochodem. Veronika a David se usadili pohodlně, aby se jim dobře poslouchalo. „Všechno?“ optala se Zuzka a oba posluchači přikývli. „Ach jo... tak jo... Vlastně jsme s Hynkem Kamila Mrázka dřív ani neznali, jenom

jsme o něm měli v podvědomí uloženou informaci, že je dobrý novinář. A najednou, začátkem minulého týdne, nám zavolala Eva – podobně jako včera volala ohledně vás – že mají v loftu hosty – a jedním z nich je Kamil Mrázek... Taky jsme s Hynkem před časem bydleli u Krizů v loftu pár měsíců, když jsme přišli do Paříže,“ doplnila k objasnění vztahů. „Však víte, jak to chodí... No, abych nezdržovala – říkala, že prý Kamil shání nějaké pařížské náměty, a tak by taky rád napsal něco o Hynkovi a o mně – jako o „mladých nadějných českých umělcích v Paříži“. Do prestižního časopisu... Hynek byl rád – a já samozřejmě taky. Obzvlášť mělo jít o Zuzanu – tedy o obraz Zuzana, za který Hynek právě dostal ocenění.“ Na Davidův tázavý pohled doplnila: „No ano, jsem to já – nebo lépe řečeno můj obličej – v nadživotní velikosti.“ Veronika si vzpomněla na krátký šot v televizi, který viděla před odjezdem do Paříže. Takže jsou v ateliéru u tohoto malíře a jeho dívky, již zajímavý hyperrealistický portrét zvětšil a také už proslavil ji – i autora.

„A já... já dělám tapiserie,“ podotkla skromně a pohlédla na nástěnný koberec vedle dveří. Veronika si povšimla, že další návrhy textilních děl leží na stole – zřejmě Zuzku vytrhli od rozdělané práce.

Bylo vidět, že se Zuzka skutečně pomalu začíná zotavovat. Její vyprávění se stávalo hutnější a nadšenější. Veronika a David začínali silně pochybovat o tom, že je Hynek a Zuzka dovedou blíže k řešení záhady problematické smrti. Ale kdo ví? Vrazi – to už tedy zřejmě nebudou, ale byla by hloupost neposlechnout si celé vyprávění, když už jsou tady. Třeba jim opravdu pomůžou objasnit aspoň motiv... Nebo odhalit další nitky...

„Souhlasili jsme – a domluvili se na středu...,“ vrátila se Zuzka k tématu. „Právě před týdnem,“ dodala překvapeně, když si uvědomila, že i dnes je středa.

Veronika cítila, že Zuzce dluží část vysvětlení.

„Víte, Zuzanko, Eva si nás pozvala do Lagny právě proto, abychom se pokusili objasnit možné souvislosti se smrtí Kamila Mrázka a jeho ženy... Máme už s tím nějaké zkušenosti z dřívějšíka...,“ pronesla neurčitě a hned pokračovala, aby nezadala důvod k nějakým dotazům, na které teď ještě neznala odpověď. „A tak od pondělka putujeme tady ve Francii, hlavně v Lagny a v Paříži, po jejich stopách... A snažíme se najít nějaké rozumné a logické rozuzlení... Někaké odpovědi...“

„A snažíme se taky dodržet dny i cesty podle jejich stop a plánů – třeba to pomůže,“ dodal David.

Zuzka přikývla, tohle vysvětlení jí stačí. Pak ji něco napadlo:

„A nemyslíte si snad, že jsme je zabili my?!...“, zkoumavě pohlédla na Veroniku i na Davida. Oba svorně vrtěli hlavami. Ne, nemyslí... Opravdu ne.

Zuzka se uklidnila.

„Kamil Mrázek se mně i Hynkovi docela líbil,“ ujala se opět slova Zuzana. „Byl to hezký chlap ve středních letech... atraktivní,“ zamyslela se. „Ale vždyť vy ho přeci znáte!... Znali jste...,“ uvědomila si. „A ta Alena – to byla taky vaše přítelkyně?“ zeptala se opatrně. Veronika tušila proč.

„Jak bych vám to řekla... Ne až taková. Sice jsme ji já i Eva znaly už od školy, ale vlastně to nikdy nebyla ani moje, ani Evina kamarádka. Až když si Alena vzala Kamila, přijímali jsme ji společensky – jako jeho manželku, jeho rodinu... Prostě – mezi dospělými to tak bývá zvykem,“ usmála se Veronika, když se Zuzka zatvářila trochu pochybovačně.

„Ta Alena Mrázková se ke svému muži totiž vůbec nehodila... Proč si ji vlastně vzal?“ uhodila hřebík na hlavičku a tázavě pohlédla na Veroniku. Ta mohla jenom pokrčit rameny, nechtěla zde šířit svoje soukromé domněnky.

„Překvapilo mě, že takoví dva rozdílní lidé mohou žít spolu. Kamil Mrázek – to je přece... byl... inteligentní a společenský člověk, takový člověk na úrovni... přirozený... A jeho žena,“ nějak Zuzce nechtělo z pusy jméno Alena, „ta i když se snažila vystupovat společensky a jako dáma, byla pořád jen trochu směšná, nepříliš chytrá a silně afektovaná slepice... na

tohle my umělci máme vyvinutý čuch,“ vysvětlovala a poprvé za celou dobu se trochu zasmála. Pak ale jako by se jí zdálo, že už řekla příliš, dodala: „Tím ale nechci říct, že by byla zlá... nebo pitomá... Neznala jsem ji... Byla prostě jiná.“

* * *

„Kamil Mrázek se svou ženou přišli asi tak jako vy – chvíli po poledni. Ještě jsem domývala nádobí... Představili jsme se, uvítali. Zatímco Kamil a Hynek se dali do řeči a brzy se zahloubali do profesionálních záležitostí, ani ta Alena nechtěla zůstat stranou...“

„Co to kreslíte?“ přistoupila k plátnu upevněnému na malířském stojanu. „Ale... to je přeci tadyhle slečna...!“ vyhrkla a překvapeně ukázala prstem na Zuzku. Na stojanu byl opravdu další rozmalovaný obraz s mou tváří.

Hynek se vytrhl ze zajímavého hovoru a snažil se být společenský a zdvořilý: „To je malba...“ sděloval to podstatné. Malba – ne kresba. Jen výtvarníci snad vědí, jak hluboký omyl je nazvat malbu kresbou. Je to stejný prohřešek, jako když se námořníka zeptáte, kde parkuje jeho loď. Jako když zahradníkovi řeknete, že jste kytku zasadili do hlíny. Nebo když před bohemistou vyslovíte, že „okna byly otevřené“...

„... a-ano, je to Zuzanka...“ doplnil po chvílce roztržitě Hynek a opět se věnoval Kamilovi.

„Na co to kreslíte?“ nepochopila Alena Hynkovu opravu a uchopila do ruky roh obrazu. Na malované ploše zůstal otisk jejího palce. Zuzka si povšimla, jak Hynek ztuhnul.

„Maluju na plátno,“ vytlačil skrz zúžené hrdlo a vyslal k Zuzce zoufalý pohled. Ta pochopila ihned a vyskočila z kanape, kde dosud seděla a poslouchala rozhovor malíře s novinářem. Rozhovor tedy – i o své práci – zřejmě musí nechat jen a jen na Hynkovi.

„Nechcete ukázat ateliér?“ obrátila se k Aleně. Doufala, že to zabere.

„Jó... to jó...“ souhlasila nadšeně Alena a vzala to jako nabídku ke všeobecnému šmejdění po prostoru, který zatím neznala. Než se Zuzka nadála, vrhla se Alena ke stěně, kde bylo několik úzkých dveří vedle sebe, a jedny z nich rychle otevřela. Strefila se do komory se Zuzčíným úklidovým nářadím. Vypadl smeták a uhodil Alenu do čela. Nebrala to moc s humorem, ale ani ji to nezastavilo: „Vy si asi moc nepotrpíte na pořádek, že jo?“ otočila se nepřítliš taktně k Zuzce. „No jó, to ste vy – UMĚLCI,“ pronesla se zvýšeným hlasem, že to zaznělo spíš jako by říkala „štěnice... slimáci... mouchy... pavouci... ropuchy... nebo nějaká jiná podobná havěť“ – to JÁ jsem něco lepšího. Zuzka spolkla ostrou odpověď a v duchu si pomyslela: Ať si ta baba mele, co chce, mě nevytočí. Nechtěla ani vzdáleně ublížit Hynkovi a být příčinou toho, že by Kamil s Alenou odešli předčasně. A tak vyhledila vrásky, zapudila zlost a jenom mírně, dokonce s pracně vylouděným úsměvem, řekla směrem k Aleně:

„To víte, paní Mrázková. Každý má ve skříni nějakého toho kostlivce – a u nás je to holt smeták. Mohou to být i horší věci, vidíte?“

Podle toho, jak se Alena zatvářila, poznala Zuzka naprosto jistě: Vůbec nepochopila její narážku. Teď vůbec netuší, co si má myslet. Netuší, která bije. A tak si jen v duchu řekla – „že bych se na to nevykašlala“ – znovu nasadila masku vlídné průvodkyně hostů a ukázala Aleně vše, co tady mohlo být k vidění – jen aby odlákala její pozornost od Hynka a Kamila na co nejdelší dobu. A tak vedle opravdu monumentálního ateliéru, proskleného seshora i z jedné boční strany, došlo i na kuchyňku, ložnici, komoru na malířské potřeby, zákoutí s barvami, zákoutí s připravenými našepsovanými plátny, i na koupelničku a záchod.

Za svou vstřícnost se Zuzka od Aleny na oplátku dověděla, co všechno dělají ona i Hynek špatně, jak by to měli dělat, jak by to rozhodně bylo lepší – a jak by to dělala sama velká Alena. Obzvláště se v závěru zasekla na stromu uprostřed ateliéru, ten jí tedy určitě vadil

ze všeho nejvíc, to kdyby tady bydlela ona, to by rozhodně musel pryč... To listí... A ten nebezpečný hmyz!... Ty hnusný brouci... A ta díra v podlaze... žádný pořádný soukromí...

Zuzka – to tedy přiznává – v duchu zuřila – a musela se silně lámat, aby to s tou ženskou vydržela až do zdárného konce. Uklidňoval ji jejich strom, jejich Kešuk, jehož majestátní zeleně olistěná koruna se klidně a pokojně klenula nad všemi těmi hloupými Aleninými otázkami a připomínkami. Jen drobný vánek, který sem proudil z otevřených okýnek, mírně švelel jeho listy.

No tak, holčičko, jen klid... vydrž ještě maximálně půl hodinky – a pak se jí zbavíš. Už nikdy ji nebudeš muset vidět ani poslouchat... Zapomeneš... Jako kdyby nebyla...

KDO POZDĚ CHODÍ aneb PŘÍPAD DANIEL

Detektivní román Kdo pozdě chodí aneb Případ Daniel je v pořadí čtvrtý příběh Soukromých vražd (2007). Jeho děj se odehrává především v Čechách, kde Veronika a Martin hledají kostlivce ve skříních vlastní rodiny. Jen na chvíli se příběh přesouvá na Mallorku – snad jen proto, aby Veroniku a Martina svedl dohromady. Je to nejtemnější román celé řady, i když začátek i konec jsou slunečné.

Tenhle příběh nazvala Veronika sama pro sebe **PŘÍPAD DANIEL**.

Dnes už si není jistá, jestli to bylo kvůli mrtvému muži Danielovi, který zemřel tak mladý, nebo jestli ho tak nazvala podle svého vnoučka Daniela, který jí – jako to sluníčko – pomáhal rozehnat černé mraky, které se znovu a znovu shlukovaly nad její rodinou. Jako by tomu nikdy neměl být konec...

* * *

Martin vpadl do bytu své matky jako černá ruka. Byl to pohledný mladý muž, spíš spory než vysoký, asi třicetiletý. Nejvýraznější na něm byly tmavě hnědé oči, které se teď zabodly do matčina zátylku.

„Mami!!? Tohle’s nám přeci nemohla udělat?! Co se stalo??“ Jeho oči se zavrtávaly do matčiných zad, a kdyby to tak fungovalo, jistě by už teď ležela tahle domýšlivá dáma ve středních letech na krovkách, probodnutá ocelovým špendlíkem, a její nožičky a ručičky by sebou bezmocně škubaly v posledním tažení. Protože to však takhle nefunguje, situace se vyvíjela úplně jinak.

„A co, Martíčku?“ otočila matka nepřítomně pohled od nějakých lejster na stole k synovi a zahleděla se deset centimetrů vedle Martinova levého ucha.

„No vždyť sis dneska měla vyzvednout Natálku ze školky, měli jsme přece odletět s Marcelou na tu konferenci na Mallorku!“ dusil v sobě zuřivost syn.

„Tak proč jsi ještě tady?“ dál provokovala máti a probírala se těmi svými papíry, jako by Martin ani nestál za nějakou pořádnou odpověď.

„Ale... ale...“ koktal nevěřičně Martin, jako by mu scházela slova pro to, co jim matka provedla. Ta teď konečně vzhlédla a upřela tvrdý pohled generála pozemních vojsk na synovu rozčilenou tvář. Snad se jí mihl po tváři i letmý úsměv – nebo se mu to jen zdálo?

„No víš, Martínku, prostě mi do toho něco přišlo...“ prohlásila konečně, jako by se jednalo o nějakou banalitu. Jako by třeba zapomněla koupit litr mlíka. Znovu se ponořila do těch svých papírů. „Prostě mi to nevyšlo...“

„Ale mami,“ znovu nabral dech Martin. „Vždyť jsi to slíbila!! Napevno!! Zkoušeli jsme ti telefonovat...“ Martin mimoděk pohlédl na vyvěšený telefon i na vypnutý mobil, který ležel na stole vedle těch zatracených lejster. „Až do poslední chvíle jsme na tebe čekali... Nakonec musela Marcela odletět sama...“

Teprve takhle informace matku vytrhla z letargie a jedním dechem na Martina vychrlila všechn ten vztek, který v sobě za několik posledních let nahromadila vůči své snaše:

„To snad ne!!! To snad nemyslíš vážně, Martine! To mi chceš říct, že Marcela odletěla BEZ TEBE??! Že tys zůstal doma s Natálií na krku a ona si odletěla na Mallorku?“

Než stačil Martin něco říct, znovu nabrala dech a její tirády jako by nebraly konce.

„Ty přeci nejseš ten, kdo by se měl starat o dítě!! Jak si tohle mohla dovolit? Jak si to ta Marcela vůbec představuje?! Ale až se vrátí, já jí to spočítám! Na to hned tak nezapomene!! Mrcha jedna proradná podrazácká! ... Líná! ... Domejšlivá!“

Kdyby někdo poslouchal za dveřmi, určitě by ho nenapadlo, že takhle slova vylétla z úst známé doktorky pedagogických věd, CSc., univerzitní docentky. Martinovi se konečně podařilo přerušit její monolog.

„Tak dost, mami! Takhle o Marcele nemluv! Je to moje žena a matka mého dítěte... A navíc to, co říkáš, není žádná pravda! ... Ale o ni tady přece vůbec nejde!“ vrátil se do reality. „Je to jenom a jenom naše věc, jak jsme se rozhodli – a kdybys přišla včas, jak jsi nám slíbila, tak jsme v pohodě odletěli oba dva.“

Matkou však už cloumal vztek – a teď měla potřebu si ho na někom patřičně vylít. A od toho tu byl přece Martin. Znovu nabrala dech a nechtěla se jen tak dát připravit o slovo, natož aby připustila svou chybu – nebo snad dokonce aby počkala na to, až Martin její jednání označí jako „podraz“! A to by určitě v tom svém naštvání udělal, kdyby ho nechala domluvit, – pomyslela si.

„Ta potvora drzá,“ pokračovala namíchnutě a přísně se teď podívala přes brýle, které byly ve své kategorii posledním módním výstřelkem, na Martina: „Tak hele, Martine, aby bylo mezi náma jasno. Já nejsem žádná vaše domácí chůva. Původně jsem myslela, že se o Natálii budu moct pár dní postarat, ale prostě mi do toho něco přišlo. Na fakultě se teď rozhoduje o grantech – a přece jim to nenechám kvůli tomu, že bych si pár dní hrála na domácí puťku. Ale nejsem tu ani od toho, abych se vám zpovídala, co mám nebo nemám udělat, CO!?“ vyzývavě pohlédla na Martina. „Holt nejsem žádná vaše domácí mydlipucka – a ty bys to měl vědět. Prostě mi to ne-vy-šlo,“ znovu zopakovala a lhostejně pokrčila rameny. „A víš ty co? Potřebuju teď mít klid... Abys viděl, jakýho sobce máš doma vedle sebe, zaříd si to s Natálií, jak chceš. Já ti říkám jasně: – Nemám – teď – čas.“

Martina polilo horko. Tohle přeci jen neočekával. Myslel si, že matka prostě zapomněla, každý člověk na to má někdy právo, že řekne – promiň, zapomněla jsem, je mi to líto, tak ji přivez, nebo že pojede s ním –, ale že by je TAKHLE vypekla? Tomu by býval nevěřil ani ve svých nejčernějších představách.

„Ale mami, to snad nemyslíš vážně, že by sis Natálku vůbec nevzala...“ namítnul. Počítal s tím, že odletí alespoň zítřejší čártrovou linkou – už si rezervoval místo v letadle. „Vždyť jsi slíbila...“ Zaznělo to jako zaškemrání.

„Slíbila – neslíbila. Mně taky nedá nikdo nic zadarmo... Sliby – chyby!“ zanotovala posměšně – a připadala si zároveň velmi vtipná. „Jen se, milánkové, starejte sami, když už jste si udělali takhle brzy dítě – já jsem vás varovala – a nepočítejte s tím, že tu vaši holku budu mít na krku, jak vám napadne. Nejsem dětská opatrovnice, abych se starala o malý děti. Na babičku jsem ještě móóc mladá!... A mám svou práci...“ Poslední větu dořekla už napůl nepřítomně, jak se znovu zahrabala do papírů na stole.

Martin zrudl, jako by se o něj pokoušel infarkt. Takhle ho dlouho nikdo neponížil. Slova mu uvázla v krku jako nestravitelné sousto a oči zrudly, jak do nich vhrkly slzy ponížení a vzteku. Znal dost dobře svou matku, ale tohle ho úplně rozhodilo. Jako by ani nebyli rodina. To, že nasazovala vůči Marcele, to nebylo nic nového. Ale čím jí ublížila Natálka? Vždyť to přece je její vnučka, jejich roztomilý zlatý andílek s očima jako nebe a se zlatými vlásky!

Věděl jistě, že tady už nemá smysl ťukat na dveře, které se jednou zavřely. Matka jim teď, když si to pro sebe dostatečně zdůvodnila, už s Natálkou nepomůže. Tady už to řešit nebude. Odměřeně se rozloučil, přeci jen nedokázal od vlastní matky odejít bez pozdravu, a jen hlasitější bouchnutí dveří svědčilo o jeho přemáhané zlosti. „Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí...“ zašeptal si vztekle pro sebe na schodišti. Ani nevěděl, proč ho právě tohle přísloví napadlo.

Matka vzhlédla od papírů a chvíli se nepřítomně usmívala na zavřené dveře. Zase jim to dneska nandala.

NOVÉ BÁSNĚ HANY RUNČÍKOVÉ

Mlha

Mý oči tápaly v mlze
toho pozdního rána

Nahmataly
jen siluetu
do klubka stočený
zmučený
víly
Mléčně bílý

Povzdech
se k zrcadlu přivinul

Ztratila jsem se
sama sobě

Žhářka

do roka a do dne, řekla

já ji neslyšela

škoda

nemusela bych teď plýtvat sírou
na ohňostroj marnosti

co asi Nera trápilo
když zapálil Řím?

už doutná

můj nejnovější ponte vecchio

Tkadlena

Utkala jsem
tu nejjemnější síť
lehoučkou
tenoučkou
I pavouci mi záviděli

Jen vítr
tiše se smál

Ty bláhová
Se sítí půjdeš chytat mlhu?
Nepolapíš
ani jeho stín

Utkala jsem
tu nejjemnější síť
Teď lapená jsem v ní

Vítr
nahlas mlčí

SLAMÁK S ČERVENOU STUŽKOU

Václav FRANC

V kanceláři zazvonil telefon. Vojtěch Sál se natáhl přes haldu účtenek a výkazů pro sluchátko.

"Staviva, prosím!"

Konec pracovní doby se blížil. Kdo to jen může být?

"Tady Kraftová, pane vedoucí, chtěla jsem se omluvit, že volám až teď, ale na poliklinice mě poslali ještě na další vyšetření, takže jsem se nemohla zastavit."

"Já vás čekal, Sylvo. Jak vám je?"

"Původně jsem chtěla, dokonce jsem si myslela, že v pondělí už půjdu do práce, ale doktor říkal, že rentgen nedopadl dobře, takže počítejte nejdřív za týden."

"Co mám s vámi dělat? To víte, žádnou radost z toho nemám, aspoň kdyby nebyl konec měsíce a uzávěrka na krku."

"Právě proto volám, pane vedoucí. Mně je už celkem dobře, tak jsem si myslela, že kdybyste ke mně zanesl faktury až půjdete z práce, tak bych to přes neděli udělala."

"To byste mě vytrhla trn z paty. Já tady nad tím sedím a dělám bych uzávěrku ve dne v noci do pondělí."

"Tak se zastavte."

"To já teda, ale safra, musím na poštu s tržbou, co když mě tam zavřou, to by byl malér."

"Na poště jsou do šesti, to stihnete. Pojd'te rovnou, stejně už vám padla. Jo a ... ještě něco. Až půjdete k nám, jděte zadem, aby z toho nebyly řeči. Sousedce nic neujde a ten můj mně pak dělá scény."

"Spolehněte se, Sylvo. Jen co přepočítám tržbu, jsem u vás. Zatím nashle," ve sluchátko to zapraskalo.

Vojtovi pozvání mladé paní Sylvie Kraftové vyrazilo dech. Věřil, že nejde jen o faktury, že mezi ním a Sylvii již několik měsíců dozrává vztah, zatím platonický, ale již dnešní odpoledne a večer může vše změnit.

Léta žil sám, bezdětné manželství se dávno rozsypalo a Vojta v samotě zatrpkl a nebýt nástupu mladé referentky, zůstalo by jediným potěšením rybaření. Sylva nastoupila ve Stavivech v září a již při prvním setkání pocítil v očích impuls, naději. Po šedivém svazku let trochu vzruchu a naděje. Dráždil jej hluboký dekolt, blůzička na úzkých ramínkách či kratičká minisukně. Vojta ztrácel hlavu. Pár týdnů před padesátkou se zamiloval jako student.

Měsíc seděli v jedné kanceláři než se Vojta rozhoupal a dovolil si Sylvu pozvat na skleničku do bistra. Vysmála se mu, což ve stárnoucím milenci vyvolalo ještě větší žádostivost. Záviděl manželovi paní Sylvie, žárlil, ve fantazii si představoval ty dva večer v posteli, prožíval muka obraznosti. Utěšoval se, že jednou přijde jeho velká chvíle a z frajírka s knírkem, co v půl čtvrté den co den čeká na Sylvu s bourákem před bránou, zůstane stín a on vstoupí do života mladé ženy jako víc než pouhý spolupracovník. Zatím měl jen mlsné oči.

Nebýt záhadného zmizení vedoucího Břetislava Plhy, zůstal by Vojta zástupcem vedoucího až do penze, jenže takhle mu šéfování spadlo do klína. doufal, že vyšší postavení oblomí srdce krásné Sylvie, i když se nevidali již tak často, neboť společnou kancelář vyměnil za sice pohodlné křeslo vedoucího, ale bez Sylvie a s podstatně většími starostmi o každodenní provoz. Někdy si postěžoval: "Jó Slamák, ten to chytil, vypařil se jako pára nad hrncem a mně hodil starosti na krk!"

Slamák byla Plhova přezdívka. Se slamákem ozdobeným červenou stužkou se sžil natolik, že se s ním nerozloučil ani v kanceláři. Jenže, kde je Slamákovi konec. Zmizel beze stop, kriminálce pořádně zamotal hlavu. A teď si určitě s tučnou tržbou do začátku žije v Bavorsku a vzpomíná na národní podnik Staviva a směje se.

Vojta přepočítal peníze, ruce se třásly vzrušením otvírající se možnosti. Sylva sama doma. Fantazie pracovala na plné obrátky. Nervózně pokukoval na hodinky. Dostane ji, potvoru, co jej měsíce provokuje a dráždí. Novým oblečením, blůzičkou, sukničkou, barákem, fárem. Vojta si někdy pomyslel, kde na to vůbec bere? Výplata nic moc a úplatky? Kdepak. Jednou v práci udělala kravál jenom proto, že zákazník chtěl nechat v kanceláři lahvinku, aby dostal úzkoprofilový materiál. Asi ten její musí být v balíku.

Jenže, kde je mu dneska konec. Hřiště je volné. Stačí nic nepokazit, neuspěchat. Trošku ji zmáčkne, bude dělat drahoty jako každá a nakonec .... bankovky se lepily jedna na druhou.

Podnik opustil spořádaně, ale z náměstí bloudil úzkými postranními uličkami. Měl štěstí, nikoho známého nepotkal. Ohlížel se za každým rohem, aby ani stín podezření nezůstal za ním. U zadního vchodu čekal jen chvilku. Znal Sylvin dům z fotek a vyprávění, ale dnes poprvé vstoupí dovnitř. Tajně věřil, že nejen do bytu....

Ve vchodu se smála v lehkém průsvitném županu paní domácí. Vplul do chodbičky a samým vzrušením ani nedýchal. Skutečnost překonávala očekávání. Usadila hosta do křesla a sama usedla na pohovku. Nožku přes nožku, stehno zůstalo odhaleno až příliš vysoko.

"Co vám můžu nabídnout?" bar byl stejně jako celý byt vybaven luxusním západním zbožím, které Vojta doposud obdivoval jen v katalogu.

"Já jsem ... ty faktury," blekotal Vojta.

"Můžu tohle," Vojta přikývl aniž bez brýlí postřehl značku pití, které plnilo sklenky.

"Nevím, jestli vám to nebude vadit, ale ... myslela jsem si už několikrát, že bychom si mohli tykat," nenuceně se usmála a Vojta by odkýval úplně všechno.

"Sylva."

"Já jsem Vojta."

Skleničky ťukly o sebe. Vojta smočil lehce rty, ale vzápětí obsah sklenky obrátil naráz do sebe. Na kuráž.

"A co pusa?" dožadovala se Sylvie.

"Pu ..., " polkl naprázdno, " ... sa?"

"Přece na tykání, ne!?"

Děj odpoledne běžel překvapivě rychle. Všechna Vojtova energie tváří v tvář Sylvě vyprchávala. Partnerka převzala iniciativu. Políbila jej. Zůstávala v těsné blízkosti. Pohrávala si s knoflíčkem u košile a Vojtovi třeštila hlava. Zaútočil. Kořistnický uchopil ženu, objal ji a zmateně postupoval po jejím těle rukama.

Nepostřehl za sebou pohyb. Až když ucítil na krku chlad kovu, chtěl se ohlédnout. Sylva teatrálně vykřikla. Břitva studila čím dál víc.

"Tak jsem tě přece jenom načapal," řekl hluboký mužský hlas a Vojtovi se zatmělo před očima.

"Já ti dám, kamaráde, dělat manželce nemravný návrhy."

Sylva si dopnula župan a chopila se Vojtovy tašky. Nahmátla svazek bankovek a zkušeným hmatem jala se je přepočítávat.

"Ale to jsou..., " potil se Vojta a chtěl cosi namítnout.

"Ticho!" zařval dlouhán. "Tady budeš poslouchat, jasný. Jestli né, tak dopadneš jako támhle ten," pohodil hlavou k zrcadlu.

Na rámu zrcadla visel slamák s červenou stužkou.